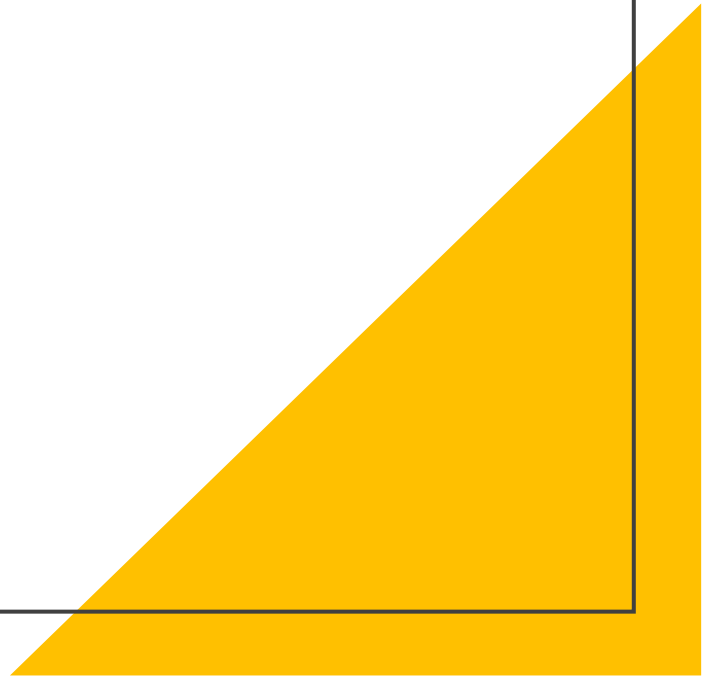

Pedagoginen hyvinvointi

- Yhteinen tehtävämme opetuksen ja opiskelun arjessa

Sirpa Perunka, KT ja Raija Erkkilä, KT
Oulun Ammattikorkeakoulu

Pedagoginen hyvinvointi, webinaari 19.2.2024

Hyvinvoiva opettaja tuottaa pedagogista hyvinvointia

Raija Erkkilä ja Sirpa Perunka, OAMK, Ammatillinen
opettajakorkeakoulu

Jokainen meistä kokee yksilöllisesti:

- toimijuuden
- pystyvyyden,
- voimaantumisen ja
- osallisuuden

**Emme toimi tyhjiössä,
emmekä yksin.**

Raija Erkkilä ja Sirpa Perunka, OAMK, Ammatillinen
opettajakorkeakoulu

Onko yhteisömme mahdollistava vai ehkäisevä?

Yhteisön toimintatavat, -kulttuuri ja rakenteet sekä käytänteet luovat puitteet toimijuudelle, pystyvyydelle, voimaantumiselle ja osallisuudelle.

Pedagoginen hyvinvointi

Yhteinen tehtävämme opetuksen ja opiskelun arjessa

Käsitlemme pedagogisen hyvinvoinnin ilmiötä kokonaisuutena.

Tarkastelemme tutkimukseemme pohjautuen yhteisöllisyyden merkitystä pedagogisen hyvinvoinnin rakentumisessa.

Toimintakulttuuri ja yhteisöllisyys

Opettajan tieto,
taito, tunne,
pedagoginen
osaaminen

Opiskelijan
minäpystyvyys,
onnistumisen
kokemukset

Toimijuus
Osallisuus
Pystyvyys

Työ-
hyvinvointi

Osallisuus

Voimavarat
Voimaantuminen

Pedagoginen
hyvinvointi

Itsesääätely
Motivaatio

Pedagoginen
toiminta

Voimavarat
Voimaantuminen

Pedagoginen
hyvinvointi

Itsesääätely
Motivaatio

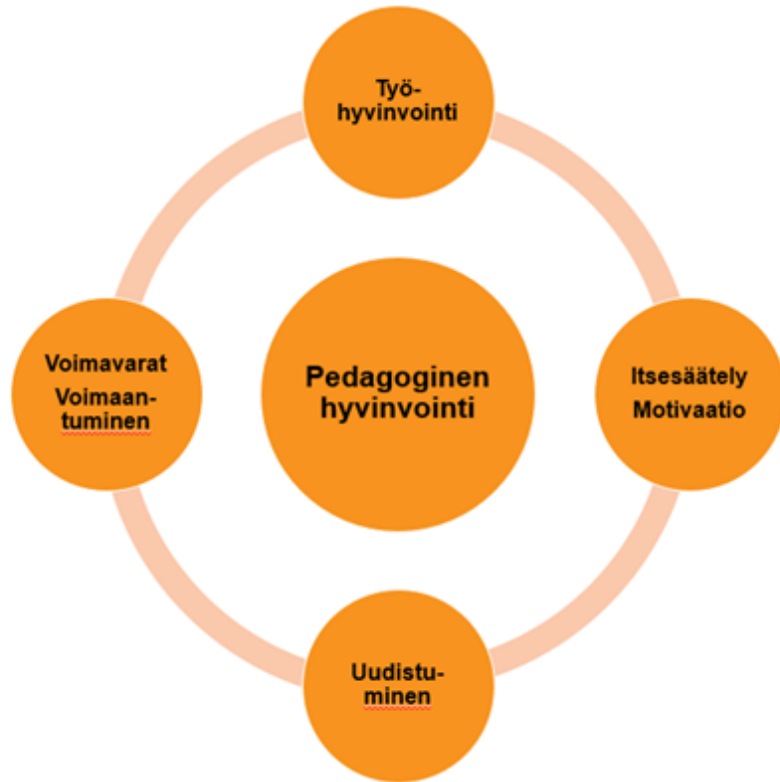
- kohtaaminen
- toimijuus

Uudistu-
minen

Oppiminen
kehitty-
minen

Pedagogisen hyvinvoinnin ulottuvuudet

Opettajan pedagogisen hyvinvoinnin elementtejä

- Itsesäätely ja motivaatio (Ryan & Deci 2000)
  - Autonomia, kyvykkyys ja yhteisöllisyys
- Opettajan voimaantuminen (mm. Spreitzer, 1995, 1996)
- Työhyvinvointi, (Virtanen 2021)
  - Työn imu, stressi, palautuminen

Opettajaopiskelijoiden käsityksiä pedagogisesta hyvinvoinnista

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää ammatilliseksi opettajaksi opiskelevien käsityksiä pedagogisesta hyvinvoinnista.

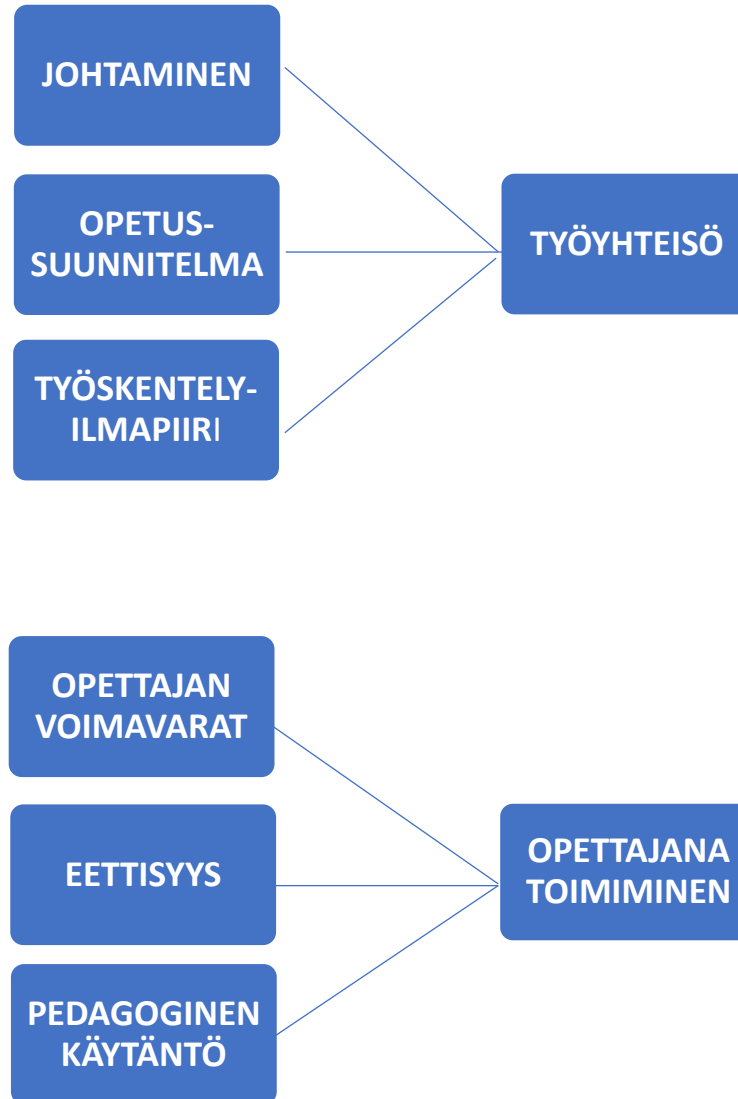

Miten opettajaopiskelijat määrittelevät pedagogisen hyvinvoinnin kokonaisuuteen liittyviä käsitteitä?

Tutkimusaineisto

Ammatilliseksi opettajaksi opiskelevat opiskelijat	(N = 16)	Ennakkopohdinnat Yhteensä 6	Opintojakson jälkeen kirjoitettu pohdinta, Yhteensä 16	Koko aineisto 22 kirjallista pohdintaa
Opintojakso 1, 2023	7 opiskelijaa		7 loppupohdintaa	Yhteensä 7
Opintojakso 2, 2023	9 opiskelijaa	6 ennakkopohdintaa	9 loppupohdintaa	Yhteensä 15

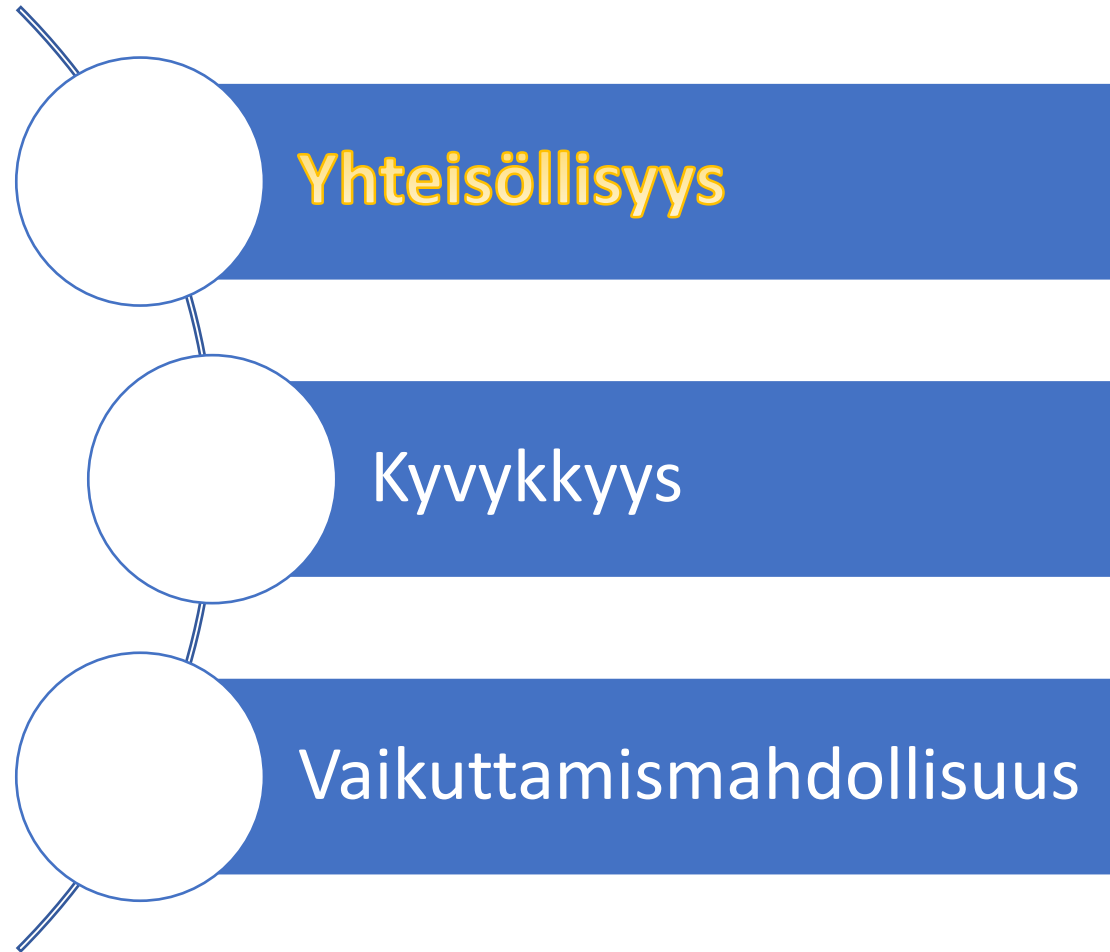
Opettajaopiskelijoiden käsityksiä pedagogisesta hyvinvoinnista

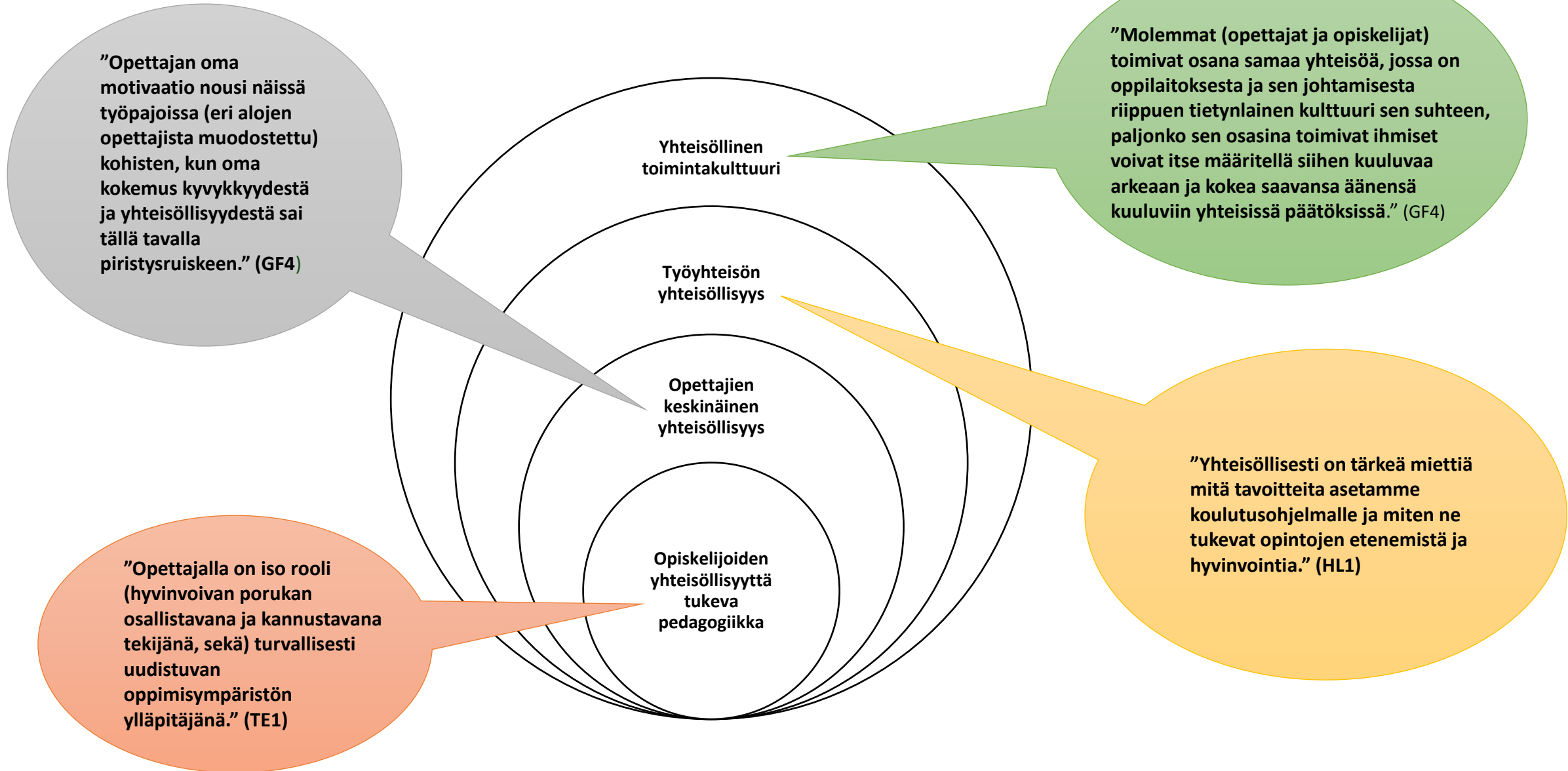
Opettajaopiskelijoiden käsityksiä pedagogisesta hyvinvoinnista

T
O
I
M
I
N
T
A
K
U
L
T
T
U
U
R
I

Pedagoginen hyvinvointi yhteisöllisyyden näkökulmasta

Yhteisöllisyys

Käsitteenä

Viittaa opettajien jaettuihin käsityksiin ja uskomuksiin ammatillisen yhteisönsä osaamisesta ja kyvykkyydestä koulun oppilaiden oppimisen edistämiseksi

Yhteisöllisyyden kokemukseen sisältyy mm.:

- Kuulumisen ja välittämisen tunne
- Luottamus
- Sitoutumisen tunne
- Vastavuoroisuuden tunne
- Vapaus ja vastuu

Tutkimuksen valossa

Yhteisöllisyys muodostuu opettajien jaetussa arkipäivän kokemuksissa

Yhteisöllisyyttä rakentavina tekijöinä

- Vuorovaikutus, luottamus, yhdessä tekeminen

Yhteisöllisyyden tunteen seurausta

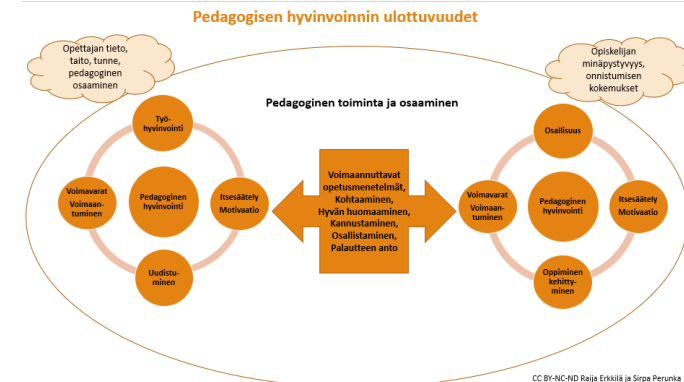
- Näkyy sitoutumisena, työtyytyväisyytenä, työhyvinvointina ja työn laatuna työyhteisössä.

Yhteisöllisyyden tunne on positiivisesti yhteydessä

- syväoppimiseen
- hyvinvointiin

Yhteisöllinen pystyvyys

- Viittaa opettajien jaettuihin käsityksiin ja uskomuksiin ammatillisen yhteisönsä osaamisesta ja kyvykkyydestä koulun oppilaiden oppimisen edistämiseksi (Goddard ym. 2015)
- On positiivisesti yhteydessä muun muassa asenteisiin erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opettamista kohtaan
- On positiivisesti yhteydessä ammatillista kehittymistä kohtaan
- Rakentuu opettajien jaetussa arkipäivän kokemuksissa

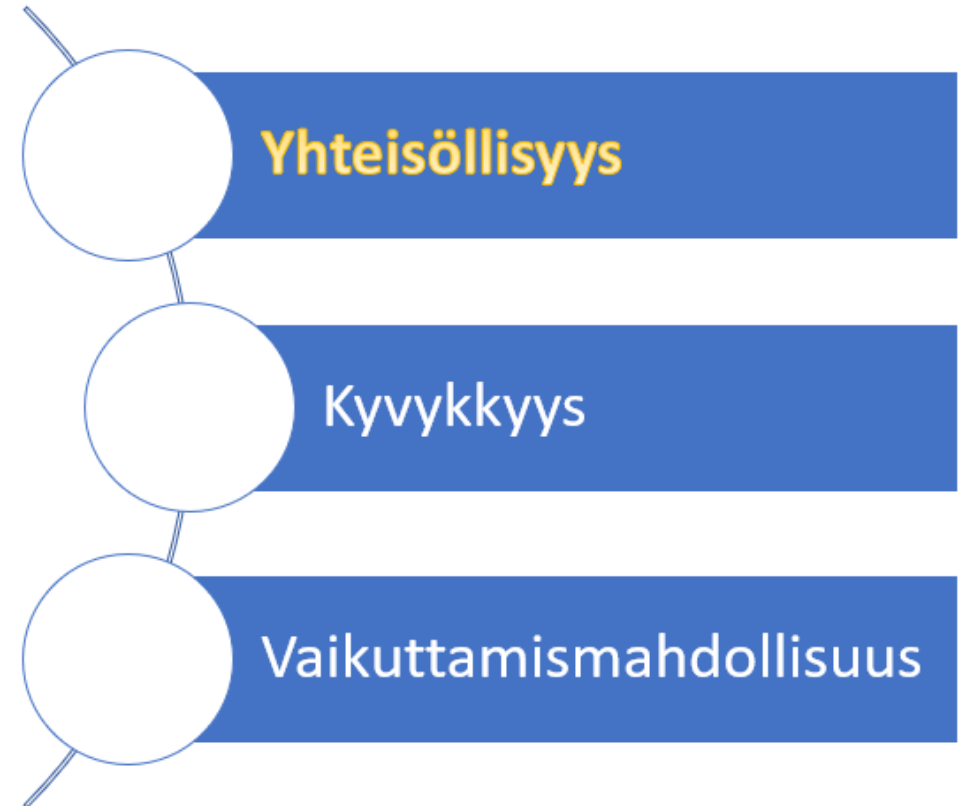
”Kun oppilaitos voi henkilöstön kautta hyvin, myös opiskelijalla on mahdollisuus saavuttaa pedagoginen hyvinvointi.”(OL1)

Tutkimuksemme mukaan oppilaitoksen toimintakulttuurilla on keskeinen merkitys pedagogisen hyvinvoinnin rakentumisessa.

- *Millaisia näkyviä käytänteitä ja jaettuja uskomuksia yhteisöllisyydestä voi olla yhteisössä?*
- *Mitä käytänteitä ja jaettuja uskomuksia yhteisöllisyydestä voi olla pinnan alla piilossa?*
- *Mikä niiden merkitys voi olla yhteisöllisyyden rakentumisen näkökulmasta (edistävät, estävät)?*

T
O
I
M
I
N
T
A
K
U
L
T
T
U
R
I

**Hyvinvoiva opettaja tuottaa
pedagogista hyvinvointia**

*Kiitos kaikille
osallistumisesta!*

Lähteitä ja kirjallisuutta

- Coppe, T., März, V. & Raemdonck, I. (2023). Second career teachers' work socialization process in TVET: A mixed-method social network perspective. *Teaching and Teacher Education* 121. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2022.103914>
- Coppe, T., Parmentier, M., Kelchtermans, G., Raemdonck, I., März, V. & Colognesi, S. (2024). Beyond traditional narratives about teacher professional development: A critical perspective on teachers' working life. *Teaching and Teacher Education*. 139. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2023.104436>
- Erkkilä, R. & Perunka, S. (2021) Pedagoginen hyvinvointi voimaannuttaa ja osallistaa opettajan ja opiskelijan. Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2021053132389>
- Goddard, R., Goddard, Y., Sook Kim, E. & Miller, R. (2015). A theoretical and empirical analysis of the roles of instructional leadership, teacher collaboration, and collective efficacy beliefs in support of student learning. *American Journal of Education* 121(4), 501–530. <https://doi.org/10.1086/681925>
- Haapavirta, M. & Kaisanlahti, A. (2023). Johtaminen yhteisöllisyyden edistäjänä sosiaali- ja terveysalalla. Oulun Ammattikorkeakoulu, Opinnäytetyö. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202303274247>
- Hotulainen, R., Oinas, S., Heikonen, L., Lindfors, P. & Ahtiainen, R. (2022). Yläkoulun opettajien yhteisöllisyys ja oppilaiden kokemukset opettajalta saadusta tuesta koronapandemian aikana. *Kasvatus*, 53(5), 483–497. <https://doi.org/10.33348/kvt.125522>
- Ryan, R. M. & Deci, E. L. (2020). Intrinsic and extrinsic motivation from a self-determination theory perspective: Definitions, theory, practices, and future directions. *Contemporary Educational Psychology* 61, 101860. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101860>
- Spreitzer, G. M. (1995). Psychological Empowerment in the Workplace: Dimensions, Measurement, and Validation. *The Academy of Management Journal*, 38(5), 1442-1465. <https://doi.org/10.2307/256865>
- Spreitzer, G. M. (1996). Social Structural Characteristics of Psychological Empowerment. *The Academy of Management Journal*, 39(2), 483-504. <https://doi.org/10.2307/256789>
- Lappalainen, K., Kuittinen, M. & Meriläinen, M. (2008). Pedagoginen hyvinvointi. *Kasvatusalan tutkimuksia No:41*. Suomen kasvatustieteellinen seura.